

ئەکادىمياي هۆشيارى و پىيگەياندىنى كاديران

دامەزراوه يەكى كەلتورييە بەپىيى بېپارى كۆنگەرى سىيى سالى
2010 يەكتىيى نىشتمانىي كوردىستان دامەزراوه، ئەركەكەي
بىرىتىيە لەدەستە بەركىدىنى پىداويسىتىيە كانى هۆشيارىكىرىنە وەى
سياسى، فراوان كردىنى چوارچىيە كانى رۇشنبىرىي گشتى،
تۆكمەكىرىنى بەها كانى ديموكراسى و مافى مۇزۇق و دادى كۆمەلەيەتى
لەكۆمەلدا، تاوتۇئى كردىنى مەسەلە كانى بىرى ھاواچەرخ و دابىن
كىرىنى كەرەستەي پىويىست بۇ پىيگەياندىنى كاديران لەبوارە
ھەممە جۆرە كاندا.

ئەركەكانى قۆناغى نوى

لەچاپىيە وتنىيىكى ھەفآل عيماد ئەحمدەد دا

ئەركەكانى قۆناغى نوى
لەچاپىيە وتنىيىكى ھەفآل عيماد ئەحمدەد دا
ئامادە كردىنى: حەممە عەلى غەربىپ
بلاۋىراوه كانى ئەکادىمياي هۆشيارى و پىيگەياندىنى
كاديران - سليمانى . 2012
ژمارەي سپاردى بەرپۇوه بەرایەتى گشتى كىيىخانە
گشتىيە كان (1011) سالى 2012
دېزاين و بەرگ: ئەميرە عومەر
تىرازى: (4000) دانە
ژ. زنجىرە: (429)

www.pukhoshiari.com
info@pukhoshiari.com

ئامادە كردىنى

حەممە عەلى غەربى

ئەکادىمياي هۆشيارى و پىيگەياندىنى كاديران

سليمانى - 2012

پیشەکى

مهكتهبي رىكخستنى كرد، لەبەر گرنگىي ناوهەرۆكى
بەرnamەكەو وەلەمەكانى، كوردىستانى نوى ژمارەكانى
(٥٦٥٧ - ٥٦٥٦) رۆزانى (٢٠١١ / ١٢ / ٢٠) بەپىويستى زانى
دەقى ئەو چاۋپىكەوتتە بلا وبكاتەوە، ئىمەش وەكو
ئەكاديمىيەتىنەن ئەنۋەنەن كاديران وەكو
ئەركىكى حىزبى و ئۆرگانى بەباشمانزانى لەدووتويى
نامىلەكەيەكدا چاپ و بلاوى بکەينەوە، بە ئامانجى
ئاشنابونى زىاتر هەفلاان و كاديرانى رىكخستن بە^١
سياسەت و ئەركەكانى ئەم قۇناغە خەبات و تىكۈشانى
(ى. ن. ك.).

عادل عەلى

سەبارەت بەدوايىن گۇرانكارىيەكانى سەر گۇرەپانى
سياسى جىهان و ناوجە و عىراق و كوردىستان و
بەمەبەستى تاوتويىكىرىنى سىاسەت و هەلوىست و
ئەركەكانى (ى. ن. ك) هەفلا مام جەلال لەگەل
مەلبەندەكانى رىكخستنى يەكىتىي نىشتمانى
كوردىستان، كۆبۈوهەوە لەو كۆبۈونەوەيەدا كەتىيىدا
چەند بېيارو راسپاردىيەكى گرنگ سەبارەت
بەبارودۇخى ھەنوكەيى كوردىستان و كارى ئۆرگانەكانى
رىكخستن دراو مىكانيزمى خۇئامادەكردن بۇ
ھەلبىزاردە ئەنجومەنى پارىزگاكان گەتكۈرى
لەبارەوەكرا، سەبارەت بەو كۆبۈونەوەيەو بېيارەكانى،
بەرnamەيى گەرمى ئەنۋەنەن كەرم كە بەرnamەيەكى رۆزانەي
سەتەلايتى گەلى كوردىستانە، مىواندارىي هەفلا عىماد
ئەحمد ئەندامى مەكتەبى سىاسى و لىپرسراوى

ى.ن.ك بەشىڭى دانەبپاوه لەو گۇرانكارىيائىنى
لەعيراق و لەكوردىستاندا تىپەر دەبن، با سەرەتا بىينە
سەر عيراق، بەرىز مام جەلال ئاماژە بەھە دەكتە كە
يەكىتى رۆلى مىحودرى ھەيە لەعيراقدا، بەتايىبەت بۇ
لىڭ نزىكىردنەوەي لايەنە سىاسىيەكان، ئەگەر وردىر
ئاماژە بۇ ئەمە بکەين؟

يەكىتى ھەر لەسەرەتاوه وەكو ھىزىكى سەرەكى
لەئۆپۈزسىيونى عيراق بۇو، لەدواي رووخاندى
حومەتى دىكتاتورى لەعيراق توانى رۆلىكى مىحودرى
لەگەل لايەنەكان دروست بکات و عيراقىكى نۇي بىنېتە
كايەوە، ئەم عيراقە نوييە لەرروو فىكري و لەرروو
دامودەزگاكانىيەوە، لەرروو تىكەيىشتى خەلگەوە،
لەرروو قبول كردى يەكتى، ج شىعە بىت ج سوننە ج
كوردو توركمان و لايەنەكانى تر، ئەم عيراقە نوييە
خەباتى دەۋىت، ى.ن.ك لەگەل ھاوبەيمانى كوردىستان
رۆلىكى بنچىنەييان بىنيوھ لەبەغدا كە رۆلەكە تا
ئىستا تەواو نەبۇوه، چونكە ھېشتا بارودۇخى عيراق
ناجىڭىرەو ھەندىك گۇرانكارى لەئارادا يە وەك ئەمە
سوپاى ئەمرىكا دەكشىتەوە، ئەمە گۇرانكارىيائىنى كە

سەرەتا لەھە دەستپىيەتكەين، بۇ دەبىت
يەكىتىبۇون مايەي شەرەفەندى بىت و قوربانى بۇ
بەدين و خەباتىشى بۇ بکەين؟

-لەبەرئەوەي يەكىتى خاودنى رىبازىكى راست و
دروست و رىبازى كوردىايدىتىيە، خاودنى مىزۇوېكە كە
پرپەسەرەرە و فیداكارىيە، خاودنى دەستكەوتىكە كە
شۇرۇشىكى ھەلگىرساندو بەھىمەتى كۆمەلانى خەلگ و
لايەنە سىاسىيەكانى تريش توانىيمان دەستكەوتىكى
باش بۇ مىللەتكەمان بەدەست بھىنەن و فيدرالىيەت
بچەسپىنەن و عيراقىكى نويش دروست بکەين و وەك
شەرىكىك لەناو عيراق، لەبەرئەو ھەمۇ دەستكەوتانە و
ئىستاش يەكىتى بۇتە زەرورەتىك بۇ ئەم قۇناغە كە
بەتوانىت قۇناغەكە بەرە باشتى بەرىت و بىكاتە
قۇناغى بەرپۇھەردى ئىدارەو جىبەجىتەرنى خواتى
مىللەتكەمان و ئاودانكەرنەوەي ولاتەتكەمان و
دامەزراندى سىستەمى ديموکراتى و بەرفراوانكەرنى
مەوداي ئازادى و بەدېھىنەن ئەمە ئاواتانە كە
نەھاتۇونەتە دى لەچوارچىوھى عيراق و لەچوارچىوھى
كوردىستانى گەورەشمان.

بۇ مانەوەي عىراق و ئەم جۇرە ديموکراسىييە ئىستا،
تاقچەند راستە؟

-جىڭە لەدەورى يەكىتى، دەورى بەپىز مام جەلال كە خۇتان دەزانىن لەناو عىراق بۇتە دەورييەك كە ھەممۇ لايەنەكان بەرز دەينىرخىن و ھەممۇ لايەنەكان بەپىويسىتى دەزانىن، جىڭە لەدەورى يەكىتى دەبىت ئىمە دەورى ھاپېيمانى كوردىستانىش لەبىر نەكەين، دەورى بزووتنەوەكەمان دەورى دەستكەوتەكەمان و تىكۈشان و قوربانى دانمان بۇتە بابەتىك كە لەناو عىراقدا كەس ناتوانىت فەراموشى بكتا و حسابى بۇ نەكات و لەناو پەرلەمانى عىراق، لەناو حۆكمەتى عىراق، لەناو دامودەزگاكانى عىراق بۇتە شىيىكى بنچىنەيى، دروشمى يەكىتىش لەسەرەدەمى دامەزرااندىھەو و لەسەرەدەمى سەرتاي شۆرۋەھەو ((ديموکراتى بۇ عىراق و ماق چارە خۇنۇسىن بۇ گەلى كوردىستان)) بۇود، ھەر لەسەرتاواھ لايەنە عيراقىيەكە لامان مەبەست بۇود، لايەنە عيراقىيەكەش بەثاراستە ديموکراسى و ئازادىي سىاسى، نەك تەنها بەقسە، ئىمە عيراقىكمان دەويىت ديموکراتى بىت كە ھەممۇ لايەنەكان، ھەممۇ نەتەوەكان، ھەممۇ مەزھەبەكان لەسايدىا

لەناوچەكەو لەدەوروبەر ھەيە، ئەو جەموجۇلانە كە لەناو عىراق ھەيە، ئەمانە ھەممۇ كارىگەرييان ھەيە لەوەي كە دەورى يەكىتى گرنگى زياترى ھەبىت و دەورى يەكىتى بەردو پېشەو بچىت و ببىتە رۆلىكى مېحورى، ئەوەش بەو مانايە نىيە كە ئىتر ئىمە پاشتى لى بکەين و وابزانىن لەعیراقدا دۆخىكى جىڭىر ھەيە و خەلك نىيە پلانى لەدژ بىگىرپەت و خەلك نىيە داوابى دەستكارى دەستوور بكتا، خەلك نىيە ھەولېدات بۇ ئەو دەستكەوتەي كە بەدەستمان ھىنباوه وەرىگەنەو، ئازاواھ لەناو ولاتەكەمان دروست بکەن، لەكوردستان دروستى بکەن و ھەولېدەن ئەو سەردەمانەي كە بەعس لەحۆكم بۇو جارىيە تر دووبارە بکەنەو، ئىستا گۆرانكارى لەدەوروبەر ھەيە، ئەو گۆرانكارىييانە كارىگەرى دەبىت لەسەر عىراق و لەسەر كوردىستانى خۆمان و لەسەر پارچەكانى تىريش.

باس لەو دەكريت كە ى.ن.ك وەك جۇرەك لەزمانەتى لى ھاتووھ، بەھۆى رېكەوتىنامە سى قۇلى و چوار قۇلى و پىنج قۇلىيەكانى لەگەن لايەنەكانى عىراق، بۇتە بەشىك لەزمانەت و گەرەنتى

ههیه یان ئەركى كوردستانى عيراقمان ههیه، لەناو عيراقيش دهورمان ههیه، لەدەدوروبەر دهورمان ههیه، ئىستا بۇوينەتە ئەندامى سۆسيال ديموكراتى دنيا، لهوپىش ئەركمان لەسەر شانە سەرەپاى ئەھەم مەفمان ههیه، بەلام ئەمانە ھەممۇسى دەوري يەكىتى زىاد دەكتات.

ئەندام بۇون لەناو ئ.ن.ك واتە خۆخستنە ژىزىر كۆمەلېك ئەرك و پەرنىسىپى گەورە، كە ئ.ن.ك وەك رۆلى مېحورى لەو ناوهنىدanhى كە باسمان كردن ئەركى گەورە دەخاتە سەر ئەندامەكانى خۆى، دېيىنەوە سەر كوردستان، ئ.ن.ك و كۆبۈونەوەكە دىسان باس لەرۆلى مېحورى يەكىتى دەكتات لەناو پرۆسەسى سىاسى لەھەرىمى كوردستان و بەكىك لەشەريكە سەرەكىيەكان لە حکومىدارىتى لەھەرىمى كوردستان و يەكىك لەكؤلەك سەرەكىيەكانى پرۇزى نەتهۋىي نىشتىمانى كوردستانە.

-بەلى، لهو كۆبۈونەوەكە كە كردىمان ھەلسەنگاندى دۆخى خۇمانمان كرد وەكى مەكتەبى رېكخستن و وەكى يەكىتى كە لەسالى (٢٠١١) چىمان كردووە، ج ئىشىكى

بجەسىيەوە بتوانىن يەكتى قبول كردن و پىكە وەزىيان بەھىنەنە ناو عيراق، ئاوهداڭىرىنى دەھىنە بەھىنە ناو عيراق و عيراقىك لەپۇرى ئابورى و سىاسى و رۆشنېرىيەوە دروست بکەين كە رۆلى خۆى بېيىت كە عيراقىش وا دروستبوو، ھەرىمەكەن خۆشمان دەتوانىت لەناو عيراق بەيىتەوە و رۆلى خۆى بېيىت، ئىستا دەوري سەرەكى بزووتنەوەكەمان ھەر ئەو نېيە ئىمە دۆخى خۇمان بپارىزىن و مەسەلەكانى خۇمان بەرەو پېشەوە بەرين، ئەركى عيراقىشمان لەئەستۆيە كە تاكە هيىزى سەرەكى وەكى عەلمايىت و مەددىنېيەت لەناو پرۆسەسى سىاسى عيراق دەور بېيىت ھەنديك لايەنى تەرە، لايەنى ئىسلامىشمان ھەيە، بەلام دەورە سەرەكىيەكە وايە، جەڭە لەدەوري عيراق ئەم گۇپانكارىيائى كە ئىستا لەناوجەكە بەرپا بود، ئەمە تىريش كە ئىستا دەورە كوردستانىيەكەمانە كە چۈن بتوانىن ماق خۇمان مسوگەر بکەين لەپىگە ئاشتىيەوە، لەپىگە سىاسەتەوە، لەپىگە گفتۇگۇوە، لەپىگە ديموكراتى و لەپىگە دامەزراندى ديموكراتى لەو ولاتائە داننان بەماق كورددا، يانى ئەو نېيە ئ.ن.ك تەنها بلىت ئەركى يەكىتىبۇونمان

يەكىتى، لەو كۆبۈونەوەيە تەركىزمان لەسەر ئەو
مەسەلانە بۇو.

وەكويەكىتى خۇمان بەرىكخستان و حزبى رەنجلەرانى بىرۇبازوو دەزانىن

گەپانەوە بۇ خانووە قۇرەكان، ئەمە يەكىكە لەو
دروشمانەى كە هەفآلى بەرىز مام جەلال زوو زوو
بەبىرى ھەفالانى (ى. ن. ك) ئى دەھىننەتەوە، ئەم واتايە
چىيە و تاچەند يەكىتى كارى لەسەر ئەم واتايە
كىدوود؟

-ئىمە بە حۆكمى ئەودى وەكويەكىتى خۇمان
بەرىكخستان و حزبى رەنجلەرانى بىرۇبازوو دەزانىن و
خەباتەكەشمان لەپىيىناوى سۆسىالىيەم بۇوە، لەپىيىناوى
ئەوە بۇوە كە دواي ئەودى و لاتەكەمان رىزگار دەكەين،
دواي ئەودى دىكتاتۆرى دەپروخىيىن دىمەنلىكى
دەچەس پىيىن، دەبىت عەدالەتى كۆمەلەتى و
يەكسانى و ئاودانى بىيىنە و لاتەكەمان و رۆزبەرۋەز
بەرەو پىشەوە بىچىن، ئەوەش بەبى خەلگى رەش و

باشمان كىدووه كە هەلسەنگاندى بۇ بکەين و لەسەرى
بېرىن و لەوانەيە ئىشىكىشمان كەدبىت وەك پېۋىست
نەبووبى، دەبىت جىبەجىبى بکەين و لەوانەيە ھەندىك
ھەلەو كەمۇكۇرىشمان ھەبووبىت.

ئەوەمان كىردى تەوەرى سەرەكى كە لەم كۆبۈونەوەيە
قىسى لەسەر بکەين، لەگەل ئەوەشدا باس لەئەرکى
سەرشانمان كرا وەكوى. ك لەناو پەرسەسى سىاسى
كوردىستاندا كە ج دەورىكىمان ھەبىت، ئىمە وەكى
دروشم و وەكى ھەلسوكەوت داواي چاكسازيمان كىدووه
لەناو دامودەزگاكانى حۆكمەتەكەمان، لەناو
دامودەزگاكانى ھەرىمەكەمان كە بابەتىكى سەرەكىيە
بۇ ئەوهى بتوانىن دۆخى كوردىستان، جىڭىر بۇونى
كوردىستان، ھەلسوكەوتى لايەنە سىاسىيەكانى
كوردىستان، پەيوەندى ئۆپۈزسىيۇن و دەسەلات،
پەيوەندى يەكىتى لەگەل جەماوەردا، پەيوەندى
يەكىتى لەگەل حۆكمەت و دەوري لەناو حۆكمەتدا،
ئەمانە ھەموو ئەوە دەردەخات كە ى. ن. ك ئەرکى
سەرشانى قورستى بۇتەوە و سوك تر نەبۇوە. ئىمە لەو
كاتەدا كە ئەركمان قورستى بۇتەوە، دەتوانىن چى
بکەين وەكويەكىتىنەكانى يەكىتى، وەكى كادىرەكانى

بەھىنەنەدى، ئەو خانووه قۇرۇنىڭ كە باسى دەكەين
مەبەستمان لەھەزارو رەنجلەرانى مىللەتە كەمانە.

پەنگە پرسىارىتكى گرنگ ئەوە بىت بەتاپەتى لەپەر
رۇشنايى رېنمايىەكانى سکرتىرى گشتى كە شىۋاپىكى
نوئى لەخەبات لەناو رېكخىستەكاندا پىادە بىرىت،
بەتاپەتى دواى ئەوەدى حزب لەحكومەت جىاڭرايەوە،
يان وەك جارى جاران نىيە حزب لەناو دەسەلەت بۇونى
ھەبىت، جۇرىكى تر لەخەبات، جۇرىكى تر لەكاركەدن
دىتە پېشەوە، ئاپاستەكەدن و سزاو پاداشت؟

-ئىمە خۆمان خاونى ئەو دروشەين كە زۇر جار
خەلک بەھەلە لىيى تىدەگەن، حزبمان لەحكومەت
جىاڭردووەتەوە، پەيوەندى نىوان حزب و حومەت
رېكخراوە بەشىۋەيەك كە حزب بتوانىت دەورى خۆى
بىبىنیت و دەسەلەت و حومەتىش بتوانىت دەورى
خۆى بىبىنیت، بەخەباتى حزب ماندووبۇنى
كادىرەكانى لەدەنگەن و هەلبىزادەدا دەنگى باش
بەدەست دەھىنیت، بۇ ئەوە دەسەلەت بىگرنەدەست،
دواى ئەوەش حزب كانىدى خۆى دەستىشان دەكتات
بۇ ئەوە حومەتە كە تەشكىل بىكەت و ئىمە

رووت و خەلگى خانووه قۇرۇكەن و لادىكان ناكىرىت،
لەھەلبىزادەكانىش ھەميشه ئەو خەلگە پېشىوان و
ھىزى لەبن نەھاتووى ئ.ن.ك بۇوه، زۆرىنەى
جەماوەرى يەكىتى بۇوه، لەسەر شان و بازووئ ئەوان
توانىومانە خەباتە كەمان بەرەو پېشەوە بېھىن و
سەركەوتن بەدەست بەھىن، ناكىرىت ئەمەرۆ كە
دەسەلاتمان بەدەستەودىھ ئەوان لەپەر بکەين، دەبىت
ئىمە بەردەوام خۆمان بەنۈنەرى ئەوان بىزانىن و
كىشەكانىيان بۇ چارەسەر بکەين، پېشىوانى
لەداخوازىيەكانى ئەوان بکەين و ھەولېدەن خزمەتى
زىاتريان بکەين، سەرەپاي ئەوەى كە ئىمە حزبىك نىن
تەنها حزبى چىن و توپىزىك يان لايمەنىك بىن، ئىمە
حزبىكى كوردستانىن، ئەركى ئەمەرۆمان ئەركىكى
مەيللىيە، ئەركىكى نىشتمانىيە، دەبىت بايەخ بەھەمۇو
چىن و توپىزەكان بەدەن، بەلام سەير بکەين ج لايمەنىك
زەرەمنەندرە، ج لايمەنىك پېشىوانترە، ج لايمەنىك
ھاوکارى كاتى شۇرش و كاتى خەباتى نەھىنى و خەباتى
خودى يەكىتى و مىللەتە كەمانى كردووە، ئىستا چۈن
بتوانىن ئىمە ھەقيان بۇ بکەينەوە، چۈن بتوانىن
كىشەكانىيان بۇ چارەسەر بکەين، داخوازىيەكانىيان

دهمانه ویت ئەو پەيوەندىيىه رىكىخەين و چۈن ئەو
پەيوەندىيىه رىك دەخرىت؟ حۆمەت دەسەلاتى خۆى
و ئىشوكارى رۆزانە خۆى چاك بکات و حزبىش
دەورى خۆى بىينىت بۇ ئەوهى ئىستىسمارى
دەستكەوتەكانى بۇ جەماوەرەكە خۆى دەستەبەر
بکات، ئىمە لەم ماوهىدا توانىومانە زۆر شتى تازە
بىينىنه كايەوه و ناشيشارىنەوه.

لەسەرتاشەوه لەحۆكمەنلى خۆمان تازە بۇوىن،
مېڙووېكى حۆكمەنلى پېشۈومن نىيە كە حۆكمەنلى
كردبىت و دامودەزگاى حۆكمەنلى خۆى دامەزراندېت،
تا لىيۆھى فىربىن و بىكەينە بناغەيەك لەمېڙووى
كورددا، بەو فەترە زەمەننېيە كورتەو بەو دەورەى كە
ئىستا هەمانە لەھەر يېم ئەوه يەكەمچارە لەمېڙووى
كوردا شتى وەها دروست بکەين دواى ئەماراتەكانمان،
لەگەل ئەوەش سەيرى حۆكمەنلى خۆمان بکەين
رۆزبەرۆز، مانگ بە مانگ، سال بە سال بەرەو پېشەوه
چۈوين، من نالىم كەمۈكۈپىمان نىيە، بەلام چەندەها
سەرەتە و دەستكەوتى باشى بۇ مەيلەتەكانمان
ھىنناوەتە دى، دەمەننەتەو سەر ئەوهى ئىمە چۈن
ئاراستە ئادىرەكانمان بکەين، بەو شىۋەيە كە ئىمە
چۈن بتوانىن خزمەتى باشى ئەم مەيلەتە بکەين، بەج

شىۋەيەك دەتوانىن ئەو دەستكەوتانە ئاتۇونەتە دى
قايىت بکەين، ئەوهى كە نەهاتۇوەتە دى چۈن
بىانھىنىنە دى؟ چۈن مەمانە لەلای مەيلەتەكانمان
دروست بکەين و مەبەستى سەركىمان لەخەبات
خزمەتكەرنى مەيلەتەكە بىت. ئ.ن.ك ئامرازىكە بۇ
ئەوهى بتوانىت خزمەتى مەيلەتەكە بکات، ئ.ن.ك
ئامانج نىيە، ماوهىكە لەشاخ بۇوه دواي شاخ
هاتۇوینەتە شار، توانىومانە زياتر خزمەتى بکەين و
زەمەننىش ماوه بۇ ئەوهى بتوانىن زياتر
بەرەپېشەوهى بەرين، دەمەننەتەو سەركادىرەكانمان،
ئەم كادىرانە يەكىتى لەناو حزبە ج دەورىك بېين،
راستە دەبىت ئىمە ھەلسەنگاندىمان ھەبىت، ئەو
كادىرە ئىشى باش دەكتە دەبىت دەستخۇشى لى
بکەين، ئەوهى كە خرپى كردۇووه سزاي بىدىن،
ئامۇزگارى بکەين، ج لەناو حۆمەت بىت ج لەناو
حزب، دەبىت گرنگى بەگەنجان بىدىن، گەنجان
تۆيىزىكى بەرفراوانىن، چۈن بتوانىن ئەمانىش بەيىنە
ناو پەرسە ئىساىى، ھەرچەندە ئاتۇونەتە ناو
پەرسەكە، ھەندىك خەلک پەرسەگەندە ئەوه دەكتە
يەكىتى بى بەشە لەگەنجان، ئىمە ئامارىكىمان ھەيە
لەناو رىكخىستەكانمان لە (١٧ سال و ٢٥ سال تا ١٨) سال

له (۶٪) ای ریکخستنه کانمان گهنجه، ئەو ریزهیه ریزهیه کی زۆرە، گەر سەیرى رۆزانى ریپیوان و رۆزانى يادى يەکىتى و يادى راپەرین بکەين، ئەوانەئى كە هاتنە سەرشەقام و زیاتر بۇنىيان ھەبو لهو چالاکىيانەدا گەنجەكان بۇون، لەناو يەکىتىدا ئىستا زۆر گەنج بۇونى ھېيە، لەناو پەرلەمان و لەناو حکومەت و لەناو ریکخستنه کانمان و لەناو دامودەزگاكانماندا، بەلام دەبىت پروسەكە دەستاودەست پى بکەين، بەشارەزايى كاديرە كۆنەكانمان، كاديرە خاودەن ئەزمۇونەكانمان، لەگەل ئەم نەوهىيە كە دروست بۇوه دەتوانىن پروسەكە باشتى بکەين.

لەجەستەئى يەكىتىدا ئەويش حالتىك بۇو كە وەكى جوورە شىكتىك بۇو، ئىمە چاودۇرانى ئەو ژمارەيە نەبووين كە بەرمان كەوت يان ھاتەدى، بەلام دواي ئەوە پىداچۇونەوەمان بەرىكخستنه كانى خۆماندا كرد، پىداچۇونەوەمان بەدامودەزگاكانى خۆماندا كرد، دواي ئەوە پلينۆممان بەست، دواي پلينۆم كۆنگرەمان بەست، دواي ئەوە ئەو سەركىدەتىيە تازەو تەشكىلە تازەيە ئاتەكايەوە سياسەتىكمان گرتەبەر، بەتاپىبەتى لەمەكتەبى رىكخستن ھەندىك سياسەتمان گرتۇتەبەر، مەلبەندەكانمان لەچەل مەلبەندەوە كردد (۱۴) مەلبەند، لامەركەزىيەتمان دايە مەلبەندەكان، خەلگى شياومان دەستنیشان كرد بۇ ئەوەي بىتوانى رۆن لەناو مەلبەندەكاندا بېيىن و ئىستا بۇ سالى ئايىندە مەلبەندەكانمان راسپاردووە ھەر مەلبەندىك لەسنوورى خۆى كۆنفرانسى خۆى بېبەستىت، بۇئەوە بىزانىت ج سياسەتىك بگەيتەبەر، بۇئەوە زۆرتىرىن جەماوەر بولاي خۆى رابكىشىت، ج سياسەتىك بگەيتەبەر ئەو جەماوەرە كە رەنجاوە لەيەكىتى، چۈن ئاشتىان بکاتەوە، ج سياسەتىك بگەيتەبەر كە قەناعەت بەجەماوەر بکات كە مەمانەكەي جارانىيان بەيەكىتى بېتىھە، رۆلى كاديرەكانمان، كاديرى رىكخستن، كاديرى

حالى يەكىتى ئەگەر سەيرى بکەين ئەو چالاکىيانە دەيىينىن لەبۇنەكان و كارى رۆزانە كە چاودىرىي دەكەين، يەكىتى بەرەپىشەوە چووە. ماۋەيەك لەوانەيە تۈوشى شىكتىكى كاتى و تۈوشى نارەحەتى و حالەتىكى نالەبار بوبىت، بەتاپىبەتى كاتى ئەو دابرەنە كە تۇ باسى دەكەيت، ھەرچەندە دابرەن نەبوو، ئەوان خەتىكى خۇيانىيان گرتۇتەبەر و ئىشى خۇيانىان كرددووە، ھەرچەندە بى ئازار نەبوو، ھەلبىزادەنى مانگى حەوت بىرىنىكى قوول بۇو

داموده زگاکانی يەکىتى بەشىۋەيەكى نەرمۇنیان بىت كە بتوانىت ئەركەكانى خۆى بەباشتىن شىۋە جىبەجى بکات، ئەركى سەرشانى ئەمۇرى ئىمە ئەوھىيە چۈن بەرناમە ئۇنگەرەكە يەكىتى جىبەجىبەكەين، ئىنجا ئىمە وەك مەكتەبى سىاسى بەرناມە يەكمان داناوه، ئەو بەرناມە يەوھىيە كە هەر مەلېبەندىك ئىشوكارەكانى خۆى ئەنجامبادات، سەرەتاي ئەوھەش چۈن ئىمە بايەخ بەبوارى فيكىريش بىدىن، واتا ئەو بىر وباوهە خۆمان، ئەو بىر وباوهە كوردايەتى و بىر وباوهە سۆسیال ديموکرات و بىر وباوهە يەكتى قىبوولىرىنى دەپلىيەن بەتكەن، لەپرووى مەيدانىيە وە ئەركەكانىان جىبەجى بکەن، لەپرووى فيكىريش وە چۈن بەھىزيان بکەين.

بىر يارمان داوه خولىكى نوبىي رىبازى نوئى بىنинەكايە وە كە ئىمە بىر يارمان وابوو و درزىي بىت، بەلام مام جەلال قەناعەتى پېكىرىدىن كە مانگانە بىت، بەم و رىبازە نوييە ئىمە زىاتر گرنگى بەمەسەلە فكىرييەكان بىدىن، رىكخستنەكانمان چۈن ھاوا كارىي يەكتى بکەن و ئىستا شىتىك ھاتوتەكايە وە لەوانھىيە هەندىك كەس ماندوو بۇون و وەكى جاران تاقەتىان نەماوه، چۈن ئەوانە جىيگە چۈلۈكەن و

رىكخراوه ديموکراتييە كانمان، كاديرى پىشىمەرگەمان، كاديرى كۆمەلایەتىمان، كاديرى حومىمان چۈن ھەموو بتوانن بەيەكە وە ھەماھەنگى بکەن و روڭلى خۆيان بېين، چۈن بتوانن بايەخ بەگەنچ بەدەين كە روڭلىكى سەرەكىيەن ھەيە، ژنان روشنبىر بکەين، ئەوھى ئىمە كە تەنكىد لەخانووه قورەكان دەكەينەوە، لەناو خانووه قورەكانىش جىاوازىي ھەيە لەشۈيىك بۇ شۈيىنىكى تر، چۈن ئىمە ئەو حالتە دروستكەين و بتوانن بۇ ئەوھى رۆزبەرۇز بەرەو پېشە و بچىن، لەسالى (٢٠١٢) دا ئىش دەكەين بۇئەوھى زەمینەسازىي (٢٠١٣) بۇ كۇنگەرە چوار بکەين كە بېرىارە لەسالى لەيادى دامەز راندى يەكىتىدا ئەو كۇنگەرە يە بېستىن، لەئىستاوه ئىش بۇ ئەو بکەين، ئەو شىۋە ئىشىرىدى ئىستا بە حۆكمى گەشەسەندى كۆمەلایەتى، بە حۆكمى گەشەكەنلى ئابورى، بە حۆكمى گەشەكەنلى سىاسى، بە حۆكمى دەرورىبەر و ئىنتەرنېت و عەولەمە و ئەو حالتانەي كە ئىستا لە جىيەندا ھەيە، شىۋە ئىشىرىنما نابىت وەكى شىۋە سەردەمى شاخ و وەكى شىۋە سەردەمى سالەكانى حەفتا و ھەشتا و نەودەكان بىت، دەبىت شىۋە رىكخستنىشمان، پەيوەندىي كەنەكانى ناوخودى يەكىتىش و پەيوەندىي لەنىوان

بینیمان به لیاقه یه کی زورده سه رپه رشتی
کوبونه و یه کی چند سه عاتی مه کتبی ریکخستنی
کرد، ئەندامانی ی.ن.ک چون ده بیت له ناو ئەو
پروپاگنه ندانه که هن و دک به پریزت وتت، به گیانی
یه کتر قبولگردن و بهرامبهر قبولگردن و رهخنے
قبولگردن له ناو ئەم هیرشهدا بو هستیته و دک له پشت
یه کیتی بیت؟

- یه کیتی ئیستا له گۆرە پانیکدا خه بات ده کات
جیاوازه له گەل جاراندا، ئیستا ئۆپۆزسییون ھە یه و
دۆخیک هاتوتە ئاراوه، دک با سمرکرد نە ھە یه کی تر
دروستبووه که ھى سەر دەمی شۇرۇش نیيە و دنیاش
دنیا یه کی ترە کە ده بیت بیزانین، بەلام یه کیتی یه کان،
کادیرە کانی یه کیتی ئەرکى سەرشانیانه له خەباتى
خۆیان بەر دەوا مېن و ئەرکى سەرشانیانه قەناعەت
بە بەرامبەر دەکانیان بکەن، واتا خەلک کە رەخنەمان لى
دەگریت ئەگەر رەخنەکەی راستە سەد جار مە منونى
دەبىن، ئەگەر رەخنەکەی ناراستە، ده بیت وەلام میان
بە دەینە و، بەقسە و بەنوسین، بەگفتۈگۈ، بە و
دەتوانین خۆمان تازە بکەینە و دو روژ بەر روژ
بەر دەپیشە و بەر قوین، ی.ن.ک ھیزیک نیيە دۆگما بیت،

بە شهرە فەندىي و گرنگىپىیدان و تەقدىرە و دک یه کیتی تر
بە ھەينىنە شوینى تىكۈشەرە ماندووە کانمان، ئە وەش له بير
نە گەين بەرەنچ و ماندوو بۇونى ئەوان ئەم
دەستكە و تانە ئەم رەنچ هاتونە تەدى، بەلام ده بیت
نە ھە تازەش له بير نە گەين، ئىمە ئالاکە بە دەينە دەست
ئەوان کە بىنە ناو پرۇسەکە و خزمەتى مىللەتە كە يان
بکەن له پریگە (ی.ن.ک) و دک مەكتەبى
ریکخستن بە رەنامە یە كەمان ھە یه، ئە و بە رەنامە یە
ھە مەلا يەنە یە و بوارى ریکخستن گرتۇتە و، بوارى
ئىشىركەنلىرى رۆزانە گرتۇتە و.

یه کیتی ئیستا له گۆرە پانیکدا خه بات ده کات جیاوازه له گەل جاراندا

زور پروپاگنە بۇ یه کیتی دروست دەگریت، زور
قەسە له سەر ی.ن.ک دەگریت، بە تايىەتى
له راگەياندە کاندا، جاران دەوترا تابۇورى پېنجەم،
بەلام ئیستا رژیمی بە غدا نە ماوه، دوا ھە وال کە
سايتە كان بلا ويان كردى بۇوە گوايە بەریز مام جەلال
بارى تەندروستى ناجىتىگىرە، بەلام پاش چەند سەعاتىڭ

هەمیشە لەسەرەدەمی شاخەوە، لەسەرەدەمی راپەرینەوە، لە(٢٠) سالى راپەردوودا كە سەھىر دەكەين، سال بەسال بەرەپېشەوە دەچىت و بەرەدەوام داهىنەر بۇوە، لەوەي كە قبۇلى واقىعى كردۇوە، هەندىك كەس ھەيە لەوەيە كە رادەكتات، ئىمە كە كاتى خۆى ئەرووداوهى روویدا لەناوماندا، كە ژمارەيەكى زۆر لەسەركەرىدەتى و مەكتەبى سىاسى و كادىرە سەركەيەكەنمان يەكىتىان بەجىئىشت و بزووتنەويەكىان بۇ خۆيان دروستىرد، ئەوە ئەگەر لايەكى تر بوايە، لەوانەيە بەشىۋەيەكى تر مامەلەي لەگەن بىردايە، بەلام ئىمە بەئاشكرا وتمان ئەمانە رەفيقى ئىمەن، سالانىك پىكەوە خەباتمان كردۇوە، ئىستا رىبازىكى تريان گرتۇوەتەبەر و قبۇوليان دەكەين و دەتوانىن بەيەكىشەوە بىزىن، واتە ئەو نىيە رەفزى يەكتى بکەين و دواى ئەوە رىزەكانى خۆمانمان رىكخستەوە، هەندىك خەلڭ واتەسەورى دەكىرد كە ئىت يەكىتى تەواو، زۆر جار ئىدىعا دەكەن نەك ئىستا، لەسەرەدەمانى كۆنىشەوە چەندىن جۇر تۆمەت بۇ يەكىتى هەلبەستزاوە، چەندىن جۇر تۆمەت بۇ مام جەلال و سەركەرىدەتى يەكىتى كراوە، ئەو يەكىتى هەرمادو مام جەلاشىش، مام جەلال لەسەركەرى حزبىكى چەند سەد كەسىيەوە بۇتە سەرۋەك كۆمارى

عيراق، جىڭرەكەي بۇتە سەرۋەكى حکومەتى ھەريمى كوردستان، مام جەلال بۇتە يەكىك لەجىڭرەكەنى سەرۋەكى سۆسىال ديموکراتى دنيا، يەكىتى ئىستا ھىزىكە لەسەر گۆرەپانەكە حسابى بۇ دەكىرت. بەلام خۇ دەبىت لايەنېكىش ھەبىت نەيار بىت بەرامبەرى، ئىنجا جار ھەيە قىسى ھەق دەكىرت، دەبىت ئىمە لىيى عاچز نەбин، جار ھەيە قىسى ناھەقىش دەكىرت، نابىت ئىمە بەشتىكى نامۇ ناسروشتى سەيرى بکەين، ئەگەر ھەق بىت بەپرواي من مىللەت دەتوانىت بېرىاردەر بىت تو لەگۆرەپانەكەش ھەر ئەو نىيە كە ئەمپۇ ئەو دۈزمىنايەتىيەو ئەو فسانە لەسەرمان دەكىرت، زەمەن دەرىدەخات، ئىمە زۆر جار وتوومانە باشتىن چارەسەر بۇ ناكۆكىيەكان و بۇ بېرۋاپەرەكان زەمەنە، پېشترىش زۆر قىسە ھەبوو كە ى.ن.ك ھىزىكى وايەو وايە.. زەمەن دەرىخست كە يەكىتى ھىزىكە توانىي شۇرۇشەكە بەرەو پېشەو بەرىت و دەستكەوتىكى باش بۇ مىللەتكە بەھىنېت، زۆر جار وترابە يەكىتى نامىنېت، مان و نەمانى يەكىتى بەقسە ئەوان نىيە، بەحوكى ئەو رىبازىدە كە ھەيەتى، بەحوكى ئەو پېكەيە كە ھەيەتى، دەتوانىت خۆى بىللىت بەھىزىبىت يان لاواز بىت.

يەكىتى بەرددوام دەبىت لەسەر

ئەو خەباتە بەشىوازى نوى، بەسەركردایهتىي نوى

دواپرسىار ئەمەيە كە يەكىتىي لەئىستادا و وەك
راپردووى و بۇ ئايىندەش چۈن دەبىتە قوربانى و فیداكار
دەبىت لەپىناوى ئازادىي و ديموکراسى كۆمەللىنى
خەلگى كوردىستاندا؟

- يەكىتى هەموو خەباتەكەى لەپىناوى ئازادى و
ديموکراسىدا بۇوه بۇ ميلەتەكەى و بۇ ولاتەكەى،
يەكىتى بەرددوام دەبىت لەسەر ئەو خەباتە بەشىوازى
نوى، بەسەركردایهتى نوى، بەكۆنگرە يەك لەدۋاي
يەك كە ئىمە دەتوانىن بەو كۆنگرانە خۆمان نوى
بکەينەوە سياسەتى تازەش دابېرىڭىن و هەلسەنگاندىن
بۇ ئىشوكەكانى خۆمان بکەين. من نالىم يەكىتى بى
عەيب و عارە، من نالىم يەكىتى لەھەموو سياسەتەكانى
(%) ھەموو شەتكانى پىكاوه، ئىمە كاردىكەين و
ھەلەش دەكەين، بەلام لەھەلەئى خۆمان ناترسىن،
سەركردایهتىيەكەمان سەركردایهتىيەكى پىگەيشتۇ و
حەكىمە، سەركردایهتىيەك نىيە كە ئەمەرۇ ھاتبىتە
كايەودو تەنها ئەمەرۇ بېينىت، زەخىرەيەكى مىژۇويى،

زەخىرەيەكى پىئەزمۇونى ھەيءەو لەگەل نەوهى تازە
تەعامولىيەكى باش دەكەين، بەئىن بەخەلگى
كوردىستانىش دەدەيىن كە ئىمە خزمەتكارى ئەم
خەلگەين، لەپىناوى ئەم مىللەتە خەباتمان كردووە،
ھەر لەپىناوى ئەم مىللەتەش خەبات دەكەين و ھىزى
ئىمە مىللەتەكەمانە، سياسەتى ئىمە خزمەتى
مىللەتەكەيە، سياسەتى ئىمە جىبەجىكىرىنى داخوازى
مىللەتەكەيەو لەناو مىللەتەكەش خانووە قورەكان و ناو
ھەموو چىن و توپەكان و ھەموو ناوجەكانى كوردىستان
دەبىت رۆلى خۆمان بېينىن، بەوەش دەتوانىن مەتمانە
بەدەست بەينىن، بەوەش دەتوانىن نەھىللىن ھەموو ئەو
خوپىن و رەنج و شەھيدو ھىلاكىيە بەفيپۇ بېروات و
شانازىش بەوەوە دەكەين توانيومانە بەو خەباتە ئەم
دەستكەوتە بەينىنەدى كە ئىستا زۆر لايەن، زۆر خەلگ
لەسايەيدا دەحەسىيەتە، شانازىش بەوەوە دەكەين
ديموکراسى و ئازادىمان بۇ ولاتەكەمان ھىنماو لەگەل
ئەوەش ئاوهدانىشمان بۇ ھىنماو.

٣٣٥	د. كاظم حبيب	حوارات ونقاشات فكرية وسياسية واجتماعية وإقتصادية	٢٠١٠
٣٣٦	زبیر رسول احمد	المجتمع المدنی والدولة، واشكالية العلاقة	٢٠١٠
٣٣٧	زبیر مصطفی حسین	الطبيعة القانونية لعقد الزواج	٢٠١٠
٣٣٨	هاشم کهربئی	ثایین و دسهلات	٢٠١٠
٣٣٩	رسول سوتانی	فیمینیزم	٢٠١٠
٣٤٠	بيان محمد سعید	سياسة التعريب في قضاء شنكال	٢٠١٠
٣٤١	فرهاد جلال مصطفى	الامن و مستقبل السياسة الدولية	٢٠١٠
٣٤٢	زنجیره یەدک گەتتو گۆی مەددەنی، عەلمائیەت و ثایین، عەقەل و شەریعت، کوردو مىدیايان عەرەبى	ثومىيد قىدرەdagى	٢٠١٠
٣٤٣	فریدريش دورينمات	مسرحيات و تخيل	٢٠١٠
٣٤٤	زانان رفيق سعيد	رجعية القانون في الماضي على الجرائم ضد الإنسانية	٢٠١٠
٣٤٥	ئىسماعيل بىشىكچى	كورده كان و ماسافى چارهى خىنۇوسىن زنجىرىدى ھۆشىيارى، و رەدا حاجى ۋىزمارە (١)	٢٠١٠
٣٤٦	خەليل عبدوللا	سيستمي سياسى سويسرا زنجىرىدى ھۆشىيارى ، ۋىزمارە (٢)	٢٠١٠

لہ بلا و کر اوہ کانی

کادیجیاں ہو شیاری و پینگیے یاندنی کادیران سالی

(2011 - 2010)

سالى چاپ	نوسهرو و درگیز	بلاوكراوهكان	
٢٠١٠	السويسري والعراقي - دراسة مقارنة حول الفدرالية - النظامان كاوسين بابكر	٣٢٥	
٢٠١٠	المركز القانوني الدولي للقوافل المتعددة الجنسيات في العراق عبدالصمد رحيم كريم زنگنه	٣٢٦	
٢٠١٠	جلال طالباني - مواقف و آراء صلاح برواري	٣٢٧	
٢٠١٠	قراءة البعث للفاشية التاريخية د. البرت عيسى	٣٢٨	
٢٠١٠	٢٠١٠ سالى کزنگردي حاکم قادر حمه جان عزيز	٣٢٩	
٢٠١٠	پروردەي مەكتەبى بىرۋەشىيارى عوسمان حەممە رەشيد بۇداشتى بەرئامى (اي. ن. ك) گورون	٣٣٠	
٢٠١٠	ئاغار شىيخ دەولەت و. كوردى عەملى	٣٣١	
٢٠١٠	مېڭۈرى فەلسەفە و. لەسەنەپە وەدە عوسمان حەممە رەشيد گورون	٣٣٢	
٢٠١٠	طلاباني جورج واشنطن العراق خليل عبدالله ترجمة: حسن شندى	٣٣٣	
٢٠١٠	العدالة بين الفلسفة والقانون اسماعيل نامق حسن	٣٣٤	

٢٠١٠	د. شورش حسن عمر	الحسانة البولانية في قانون انتخاب برلان كوردستان - العراق ومشروع دستور اقليم كردستان	٣٥٩
٢٠١٠	مستهفا مهله كيان و. له عهده بيهود: ياسين عمودر	ئاين و مۆديرنە زنجيرى هۆشىارى ژمارە ١٠	٣٦٠
٢٠١٠		المدارس السياسية الثلاث في العراق و امكانية التعايش فريد اسرد السلمي فيما بينها زنجيرى هۆشىارى ژمارە ١١	٣٦١
٢٠١٠		(٢) گۇقارى كەلتۈر ژمارە	٣٦٢
٢٠١٠	نويندراني كورد ليدى كەمين خولي پدرلەمانى عىراقى نويدا سالىح رەحمان	ئامادە كەدىنى:	٣٦٣
٢٠١٠	كنياز ابراهيم ميرزوف ت. عن الروسية: احمد حيدر علي	الموسوعة الكرد الصغرى	٣٦٤
٢٠١١		پېگەمى مىدىيا لەھەلبازاردىنى زىيىن حەسەن سىرىۋاكايەتى ئەمەرىكادا، ب. ز، (١٢)	٣٦٥
٢٠١١	د. شورش حسن عمر	ميّزات النظام الفدرالي في العراق (ب. ز. ١٣)	٣٦٦
٢٠١١	جيەنانگىرى ، فاكتەرو گرفته كانى ديموكراسى، ب (١٤)	مدلا بهختيار	٣٦٧

٣٤٧	ئاين و دولەت لە مىسرى سەردەمى محمدەد عەلى پاشادا زنجيرى هۆشىارى ، ژمارە (٣)	٢٠١٠	فرييد ئەسەسەرد
٣٤٨	گۇقارى كەلتۈر ژمارە (١)	٢٠١٠	
٣٤٩	رۇژنامە كوردى گۇشارى ئامادە كەدىنى: هدولىتى سالى (١٩٧٠ - ١٩٧٢) د. هىمدادى حوسىن	٢٠١٠	
٣٥٠	ناوچە جىتاڭى كەكان، ئائىندەو ناسۆكانى چارەسەر، زنجيرى تەحسىن نامىق هۆشىارى، ژمارە (٤)	٢٠١٠	
٣٥١	بەعەربىكەن و بەجولە كەكەن زنجيرى هۆشىارى، ژمارە (٥)	٢٠١٠	فرييد ئەسەسەرد
٣٥٢	ئاين و ئازادى بىرپرا زنجيرى هۆشىارى، ژمارە (٦) مۇنیف و: عوسمان حەسەن شاڭىر	٢٠١٠	ن: عەبدولپەھمان
٣٥٣	نەتەوە چىيە...؟ زنجيرى هۆشىارى، ژمارە (٧) و. كامييل محمد قەرەداغى	٢٠١٠	ن. ئېرنىست رىيان
٣٥٤	خاتقىن .. حكایيات اعوام الرماد يوسف يوسف	٢٠١٠	
٣٥٥	بەعىزىزم و سەركوت كەنى زىيان رامىار مەممۇد	٢٠١٠	
٣٥٦	د. فرست مرعى الدولة الابوبية في اليمن	٢٠١٠	
٣٥٧	سپينۆزا ن. هاشم صالح و. ثارام ئەمەن شوانى	٢٠١٠	
٣٥٨	پەرلەمان مىشۇرى سەرەت دان ئامادە كەنى عادل عەلى و پىنكەتەو ئەركە كانى	٢٠١٠	

٢٠١١	نوزاد عهلى ئەحمدە	مانىچارەي خۇنوسین لەئەدەپياتى (ى. ن. ك.)دا (١٩٩٢-١٩٧٥)	٣٧٧
٢٠١١	سیاستى گۆپىنى روخسارى	د. نورى تالەبانى نەتەوەبىي ناواچەي كەركوك - ژ. ز. ھۆشارى (١٧)	٣٧٨
٢٠١١	ن. مايكل لىزنبىرگ	ئەنفال لە كوردستانى عراق و. كارزان محمدە ژ. ز. ھۆشيارى (١٨)	٣٧٩
٢٠١١	ئۆپۈزىيەن لەچەمكەو بىق	بەختىار جەبار شاۋىيس ئەرك، ژ. ز. (١٩)	٣٨٠
٢٠١١	عبد خالد رسول	بەشدارىكىرىدى سیاسى ژ. ز. (٢٠)	٣٨١
٢٠١١	ن. عبدوللا عەنزاى شىماراتدا، ژ. ز. (٢١)	سيستى فىدرال لەدەلەتى و. سەردار عبدالكريم	٣٨٢
٢٠١١	خەليل عبدوللا	كورد و پرسى دانپىيدانانى دەستورى	٣٨٣
٢٠١١	عادل عهلى	تېۋرىزىم ھەرەشە و مەترىسيە كان	٣٨٤
٢٠١١	چراي مالە ھەڙارە كان عهلى جۈلا	ئامادە كەرنى:	٣٨٥
٢٠١١	(٣) ژمارە	كەلتور - ژمارە	٣٨٦
	نوسىينى : ئاسىتىن كلاين و. لەفارسىيە وە: كاوسىيەن بايە كر	سيكۈلارىزىم بەزمانى سادە - عەلمائىيەت	٣٨٧
٢٠١١	نوزاد عهلى ئەحمدە	كوردستان	٣٨٨

٢٠١١	فەرييد ئەسەسەرد	پەيدابونى عەلمائىيەت لەتۈركىيە عوسمانىدا، ژ. ز. (١٥)	٣٦٨
٢٠١١	ن. محمد رەزا شالگۇنى شاكىر	ئىسلام و مۆدىزىنە، ئىسلام لەبىرەدەم ئەگەرى عەلمائىيەتدا (ژ. و. عوسمان حەسەن ز. ھۆشيارى (١٦)	٣٦٩
٢٠١١	ھەستىيار كەمال	سیاستى روسيي قەيىسىرى بەرامبەر بە كورد (١٨٥٠-١٩١٤) كوردى	٣٧٠
٢٠١١	محمود القىسى وحركاتهم القومية	المحطات، اثرت في حياة الكورد بقلم: عبدالرزاق	٣٧١
٢٠١١	ن. دېشىد مىلەر و. لەئىنگلىزىيە وە: كارزان كاوسىيەن	كورتە باسىكى فەلسەفەي سیاسى هەوالئامىسى كوردستانى عراق	٣٧٢
٢٠١١	نامادە كەرنى: نوزاد عهلى ئەحمدە	ئامادە كەرنى: ئاغاو شىيخ و دەولەت	٣٧٣
٢٠١١	ن. مارتىن ۋەن برونەسەن و. لەئەلمائىيە وە: د. كوردى عەلى	ن. مارتىن ۋەن بەرگى دووھەم و. لەئەلمائىيە وە: د. كوردى عەلى	٣٧٤
٢٠١١	مامۆستا جعفر ترجمە: د. بندر على	تارىخ الفكر الکردى	٣٧٥
٢٠١١	رۇژنامەنوسى كوردى لە كوردستانى عراقدا (١٩٩١-١٩٩٠) ھەممەندى (٢٠٠٥)	رۇژنامەنوسى كوردى لە ھەللىكت خەمسەرەو	٣٧٦

٢٠١١	فهرييد تهسهسه سه رد	جييپوله تيكي كورستان ژ. ز. هوشيارى (٣٠)	٤٠٠
٢٠١١	د. حمید حسين كازم گهشه پيadanی سياسی و. عادل عهلي	ديعکراسی و بنده ماکانی ثورة كورستان و متغيرات حكمت محمد كريم (ملا جنتيار) العصر (الطبعة الشالحة) ترجمة ومراجعة: د. بندر علي اكبر	٤٠١
٢٠١١	مام جلال	ئركە کانى خىدبات لهه لومەرجىيەكى دژواردا	٤٠٣
٢٠١١	ن. د. عدى نەلوەردى و. عارف كەرىم	كىشە شىعە و سونە كورتە باسيكى مىشۇوبى	٤٠٤
٢٠١١	ئەمیر حسین رەحيم ئەرىستۆتېلىس	فەسىھە فەمى سىاھى ئەمیر حسین رەحيم	٤٠٥
٢٠١١	ن. عوسمان حەسەن شاكر	جىهانگىرى و كارىگىرى لەسەر سەرودرى دەولەت	٤٠٦
٢٠١١	عادل عدى گرفته كان	بەشدارى سىاھى، چەمكە ئىنتەرناسيونال	٤٠٧
٢٠١١	(S.I) رىيکخارى سۆسىالىيست ئىنتەرناسيونال	محمد مىرگە سۆرى پۆلینكىرىنى ھەلۋىستە كان	٤٠٨
٢٠١١	دەنگدان، ژ. هوشيارى، ژ(٢٢)	پىش پۈزىمى ھەلۋىزەن و نياز سەعید عەلى	٤٠٩
٢٠١١	سەرپەخۇبى	بەهارى عەرەبى و نەورۆزى ستان عەبدۇللا	٤١٠

٣٨٩	دراسة تاريخية وسياسية حول الشعب الكردي "الشعب الكردي" ٢٠١١ تاليف: حسن ارفع ترجمة: عبدالرازق محمود	٢٠١١
٣٩٠	كورتە يەك لەتاوانە كانى رەئىمى و. شاناز رەمزى ٢٠١١	عيراق دىزى گەلى كورد كوردستاندا
٣٩١	گەشە كەدنى سەرمایەدارى لە كوردستاندا	٢٠١١
٣٩٢	سياسەت لە نیوان بىرۇ جىبە جىكىردندا	٢٠١١
٣٩٣	كورد گەلىتكى بىن دەولەت زنجىرە نامىلىكەمى كورد لەمېيدىيە جىهانىدا، ۋەزارە (١)	٢٠١١
٣٩٤	لەدىكتاتۇریيە و بۆ دىعکراسى ن. جىن شارپ و. كارزان محمد	٢٠١١
٣٩٥	مۇدىلى حزبايدىتى لە كوردستان. ئەنور حسین بازگەر ز. هوشيارى (٢٥)	٢٠١١
٣٩٦	فلسفە الديمقراتييە الاجتماعىيە ژ. ز. هوشيارى (٢٦)	٢٠١١
٣٩٧	دەولەتشارى دېرىن ن. مۇرىس بارىيە و. عوسمان حەسەن شاكر ٢٠١١	٢٠١١
٣٩٨	ئايىن و سىياسەت ژ. ز. هوشيارى (٢٨)	٢٠١١
٣٩٩	بەجىنزايدناسىنى ئەنفال ژ. ز. هوشيارى ، ژ(٢٩)	٢٠١١

٢٠١١	تاریخ التبشير المسيحي في الدكتور فرست مرجعي کردستان	٤٢٢
٢٠١١	قراءة في مفهوم التحديث احسان عبداللهادي	٤٢٣
٢٠١١	کاریگه‌ری قه‌رژه گشته‌ی کانی فهیسل عهلى هوشیاری، ژماره (٣٩)	٤٢٤
٢٠١١	شەمەريكا لەسەر ئابورى ئەمەريكا و جيھان، ژ.ز. (٤٠)	٤٢٥
٢٠١١	ئاماده‌کردنی: فەرهەنگی ئاقيستا (روسى) - د. نەھرۆ عەلى کوردى)	٤٢٦
٢٠١١	کوردو دەولەت بەرزان ئەحمد کورده	٤٢٧
٢٠١١	التنوع الثقافي والمشافة الأنما يوسف يوسف والآخر	٤٢٨
٢٠١١	کورد لە سوریا و ن. شتروھمايەر ئاوهربايجان و ئەرمەنستان ل. يالچین ز. كورد لە میدیاى و. رېبوار تۆفيق جيھانيدا. ژ. (٢) بهنگىنه	٤٢٩

٤١١	قوتابخانەی فرانکfurرت و. عوسمان حمەدە روشنید گورون	٢٠١١
٤١٢	حدود کوردستان الجنوبيه في عبدالرقيب يوسف سنجار حتى بدرا	٢٠١١
٤١٣	النضال الدستوري للأستاذ ابراهيم احمد في العراق الجمهوري د. شورش حسن عمر ز. هوشيارى، ڈ(٣٣)	٢٠١١
٤١٤	کوردو تورکمان، تېپرانىنىك بىز مىكانىزىمە کانى پىكە وە زىيانى يوسف گوران ئاشتىيانەي نېۋائىيىان، ز. هوشيارى، ڈ(٣٤)	٢٠١١
٤١٥	علمانيت چىيە؟ مانساو پىناسە کانى، ز. ڈ(٣٥)	٢٠١١
٤١٦	خويىندە وەيدەك بۇ فيكرى عادل عەلى حەسەن بەننا، ژ.ز. (٣٦)	٢٠١١
٤١٧	شىوه کانى بە دەستەينانى مافى خەليل عەبدوللا چارەنوس، ژ.ز. (٣٧)	٢٠١١
٤١٨	تالىف: خليل عبدالله تعريف الانفال بالإبادة الجماعية، ترجمة: حسن بنى ويس ژ.ز. (٣٨)	٢٠١١
٤١٩	پىنج ليكۈلىيەدە لەبوارى مستەفا ئىبراهيم سىاسەتى نېۋەدەلەتاندا دەرويش	٢٠١١
٤٢٠	پەزگرام و پەيپەرى ناخىن مەلبەندى (٤)اي پەسەندىرىتى سېيەمەن كۆنگۈزى يەكتىنى دەشكە بشى رونىكىپىرى (اي. ن. ك)	٢٠١١
٤٢١	ئالا نەۋزاد عەلى ئەحمد	٢٠١١